

z zachęceniem Sowietów do kontratakowania na tych właśnie osłabionych odcinkach.--

Bardzo nam jeszcze daleko od tego, byśmy mogli nieprzyjacielowi narzucić naszą wolę. Położenie Niemiec, ułatwiające im operowanie na liniach wewnętrznych w znacznej mierze przyczyniło się do rozproszenia naszych sił. Ta okoliczność z kolei w dużym stopniu spowodowała brak koordynacji działań po stronie sojuszników. Konferencja moskiewska przyczyni się niewątpliwie do poprawy tego stanu rzeczy.--

Londyn, dn. 21. VIII. 42r. J.B. Wilson, wicedyrektor
Królewskiego Instytutu dla spraw międzynarodowych -
odczyt dla Nowej Zelandii.

Jednym z najważniejszych zadań po ukończeniu obecnej wojny będzie zapewnienie krajom oswobodzenym wyżywienia i pomocy lekarskiej. W swym przemówieniu, wygłoszonym dwa lata temu, premier Churchill podkreślił, że oswobodzenie z jarzma hitlerowskiego zapewni narodom wyzwolonym żywność, wolność i pokój, nie wyłączając narodów austriackiego i niem.-- Zadanie na taką skalę wymaga już obecnie prac przygotowawczych. Instytut, w którym pracuję, aczkolwiek jest instytucją prywatną, to jednak od dłuższego czasu te zagadnienia opracowuje. Ostatnio opublikował dwie broszury. Jedna z nich pod tytułem "Odwudowa Europy - pierwsze kroki" jest dziełem zbiorowym. Druga pod tytułem: "Pomoc lekarska dla Europy", została napisana przez dr. Mackenzi, lekarza kanadyjskiego, który w r. 1920 kierował akcją zwalczania tyfusu w Polsce, a następnie towarzyszył Nancenowi w Rosji w czasie walki z klęską głodu.--

Jeśli chodzi o pomoc żywnościową, to należy się liczyć z niedożywieniem w okręgach przemysłowych, a wprost z głodem wielkich okręgach wiejskich o utrudnionej komunikacji. W związku z tym pragnę przypomnieć, że ponad wszelką wątpliwość stwierdzono istnienie ludożerstwa w latach 1919-1921 przynajmniej w jednym okręgu Europy. Przybierało ono formy zarówno spożywania zwłok, jak i zabijania ludzi.--